

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Тосон Очирт Хайрхан ОНӨААТҮГ-ын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ЗАА-2025/005/НА-СТА-ОНӨҮГ

Цахим хуудас: www.audit.mn Улиастай сум 2025 он	Завхан аймаг дахь Төрийн Аудитын газрын тэргүүлэх аудитор: Д.Бат-Ундраа Утас: 99993365 Цахим хаяг: Bat-Undraa@audit.gov.mn Аудитын менежер : Х.Болдбаатар Утас:99105506 Цахим хаяг: boldbaatarkh@audit.gov.mn Аудитор : Г.Нармандах Утас:99031794 Цахим хаяг: narmandakhg@audit.gov.mn
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

81090 Улаангай, Завхан аймаг
Утас/Факс: 7046-36-12
И-мэйл: zavkhan@audit.gov.mn

2025.03.15 № 346
танай _____-ны № _____-т

ТОСОН ОЧИРТ ХАЙРХАН
ОНӨААТҮГ-ЫН ЗАХИРАЛ
Г.БАТЖАРГАЛ-Д

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Тосон Очирт Хайрхан ОНӨААТҮГ-ын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Тосон Очирт Хайрхан ОНӨААТҮГ-ын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Богино хугацаатай өр төлбөр өмнөх оноос 62.2 сая төгрөгөөр буурсан байна. Энэ нь дансны авлага буурч, халаалтын үнэ тариф өссөнтэй холбоотой байна.

Аудитын гол асуудал

Албан хаагчдад амралтын хоног болон удаан жилийн нэмэгдлийг илүү тооцож олгосон байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тосон Очирт Хайрхан ОНӨААТҮГ нь дулаан үйлдвэрлэлээр төсвийн 5 байгууллага, 4 айл өрхтэй, цэвэр, бохир ус татан зайлуулах арга хэмжээнд 26 айл өрх, 37 аж ахуйн нэгжид үйлчилгээ үзүүлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлт, зорилтод түвшний гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

D:/disk/Албан бичиг/Дүгнэлт-2025

8125 1112

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Балансын зүйл	Үндсэн код	Үлдэгдэл	
		1 сарын 1	12 сарын 31
1.1.01 Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө		4,113,291.44	3,835,659.37
Бүлэггүй		4,113,291.44	3,835,659.37
Касст байгаа бэлэн мөнгө	1001-1000	2,272,200.00	-
Хас банкны харилцах данс	1101-1000	1,841,091.44	3,835,659.37
1.1.02 Дансны авлага		37,029,454.00	3,582,480.00
Дансны авлага	1201-1000	37,029,454.00	3,582,480.00
Бүлэггүй		37,029,454.00	3,582,480.00
1.1.04 Бусад авлага		209,397.73	-
Ажиллагсдаас авах авлага	1204-1000	209,397.73	-
Бүлэггүй		209,397.73	
1.1.06 Бараа материал		49,360,993.20	62,975,902.29
Бүлэггүй		49,360,993.20	62,975,902.29
Авто сэлбэг хэрэгсэл	1401-0100	-	18,000.00
Түлш халаалтын материал	1401-1000	-	-
Хангамжийн материал	1402-0100	46,769,403.20	60,840,462.29
Бичиг хэргийн материал	1402-1000	1,285,030.00	1,368,880.00
Хөдөлмөр хамгааллын материал	1402-2000	530,560.00	709,860.00
Шатах тослох материал	1402-4000	776,000.00	-
Цэвэрлэгээний материал	1402-6000	-	38,700.00
1.1.07 Урьдчилж төлсөн зардал/тооцоо		729,722.56	1,003,865.55
Бүлэггүй		729,722.56	1,003,865.55
Цалингийн урьдчилгаа	1501-0200	729,722.56	1,003,865.55
1.2.01 Үндсэн хөрөнгө		3,743,355,427.85	3,660,315,461.09

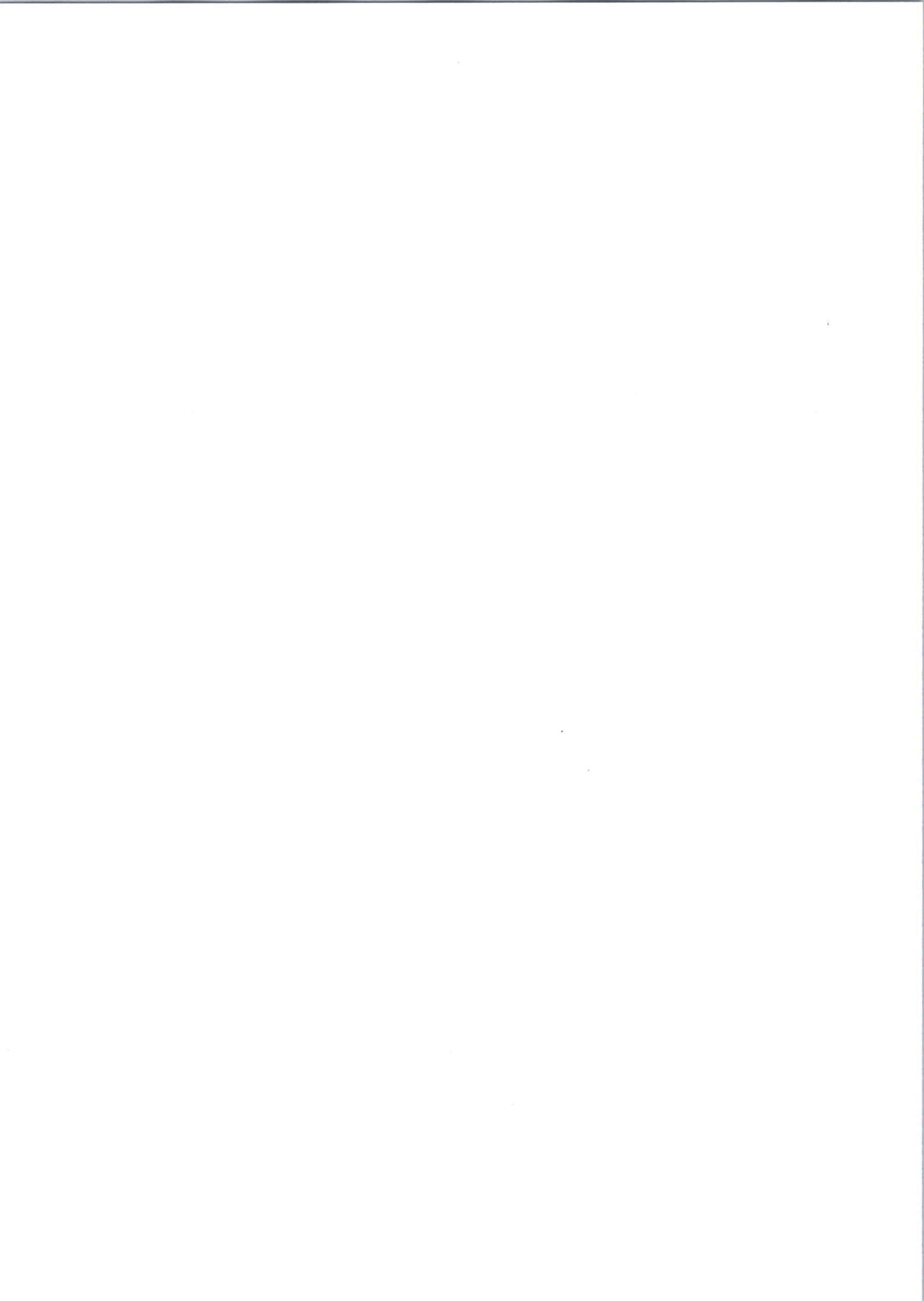
Бүлэггүй		3,743,355,427.85	3,660,315,461.09
Барилга, байгууламж	2001-1000	1,095,850,545.75	1,095,850,545.75
Машин, тоног төхөөрөмж	2002-1000	4,341,352,454.00	4,499,352,454.00
Тээврийн хэрэгсэл	2002-2000	78,993,300.00	90,893,300.00
Тавилга, эд хогшил	2003-1000	3,976,263.62	3,976,263.62
Компьютер, дагалдах хэрэгсэл	2003-2000	7,180,082.00	7,180,082.00
Хур. элэгдэл -Барилга, байгууламж	2021-1000	130,069,590.03	152,748,837.27
Хур. элэгдэл -Машин, тоног төхөөрөмж	2022-1000	1,584,391,023.47	1,809,953,822.39
Хур. элэгдэл -Тээврийн хэрэгсэл	2022-2000	64,669,423.67	66,418,307.03
Хур. элэгдэл -Тавилга, эд хогшил	2023-1000	1,442,642.79	1,763,259.15
Хур. элэгдэл -Компьютер, дагалдах хэрэгсэл	2023-2000	3,424,537.56	6,052,958.44
1.2.02 Биет бус хөрөнгө		70,656,000.00	70,656,000.00
Бүлэггүй		70,656,000.00	70,656,000.00
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН		3,905,454,286.78	3,802,369,368.30
2.1.1.01 Дансны өглөг		41,325,407.27	13,500,000.00
Бүлэггүй		41,325,407.27	13,500,000.00
Дансны өглөг	3101-1000	41,325,407.27	13,500,000.00
2.1.1.02 Цалингийн өглөг		19,356,003.60	-
Бүлэггүй		19,356,003.60	
Цалингийн өглөг	3301-1000	19,356,003.60	-
2.1.1.03 Татварын өр		112,064,925.37	112,898,502.08
Бүлэггүй		112,064,925.37	112,898,502.08
ХХОАТ-ын өглөг	3401-2000	34,867,628.20	28,440,832.93
Бусад татварын өглөг	3401-3000	42,362,990.05	1,966,770.51
НӨАТ-ын өглөг	3401-4000	34,834,307.12	82,490,898.64
2.1.1.04 НДШ - ийн өглөг		15,901,132.36	-
Бүлэггүй		15,901,132.36	

НДШ-ийн өглөг	3402-1000	15,901,132.36	-
2.1.1.10 Бусад богино хугацаат өр төлбөр		-	-
Бүлэггүй			
Ажиллагсад өгөх өглөг	3801-1000	-	-
2.3.01 Өмч: - төрийн		5,414,573,985.00	5,426,473,985.00
Бүлэггүй		5,414,573,985.00	5,426,473,985.00
Төрийн өмч	4101-0100	5,414,573,985.00	5,426,473,985.00
2.3.09.1 Тайлангийн үеийн ашиг		(305,045,052.55)	(84,560,402.74)
Бүлэггүй		(305,045,052.55)	(84,560,402.74)
Тайлант үеийн ашиг / алдагдал /	4601-0000	(305,045,052.55)	(84,560,402.74)
2.3.09.2 Өмнөх үеийн ашиг		(1,697,767,166.82)	(1,665,942,716.04)
Бүлэггүй		(1,697,767,166.82)	(1,665,942,716.04)
Хуримтлагдсан ашиг алдагдал	4601-0100	(1,697,767,166.82)	(1,665,942,716.04)
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗНИЙ ӨМЧИЙН ДҮН		3,905,454,286.78	3,802,369,368.30

2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

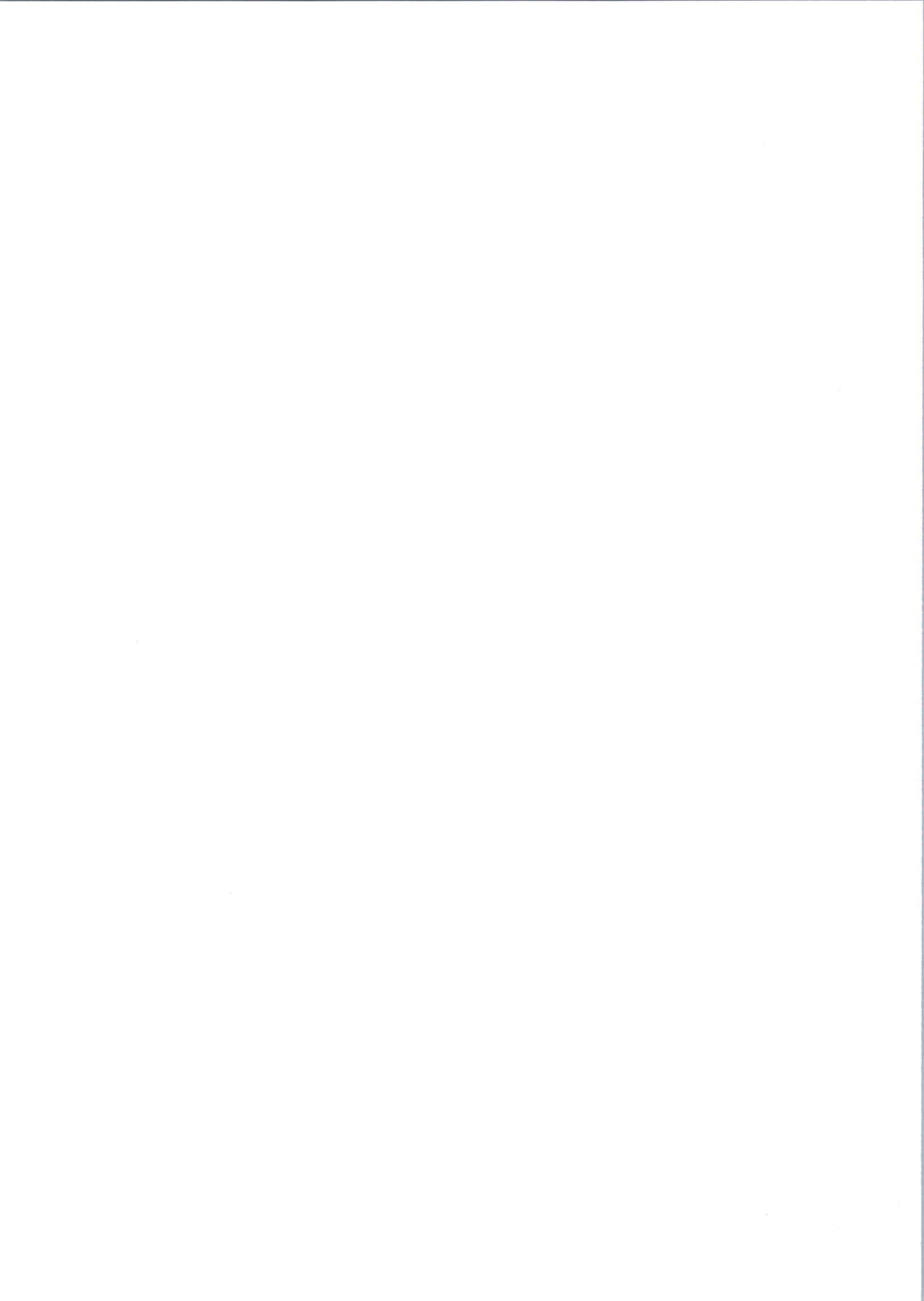
Мөрийн дугаар	Балансын зүйл	Өмнөх оны дүн	Тайлант жилийн дүн
01	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	787,827,010.65	826,998,812.64
02	Борлуулалтын өртөг	949,775,457.06	903,213,078.64
03	Нийт ашиг(алдагдал)	-161,948,446.41	-76,214,266
04	Түрээсийн орлого	0.00	0.00
05	Хүүний орлого	0.00	0.00
06	Ногдол ашгийн орлого	0.00	0.00
07	Эрхийн шимтгэлийн орлого	0.00	0.00
08	Бусад орлого	42,529,090.91	158,016,94.93
08.1	Орлогын дүн	42,529,090.91	158,016,094.93
09	Борлуулалт, маркетингийн зардал	0.00	0.00
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	119,147,819.83	164,454,231.67
11	Санхүүгийн зардал	8,998,795.38	0
12	Бусад зардал	57,479,081.84	1,908,000
12.1	Зардлын дүн	185,625,697.05	166,362,231.67
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	0.00	0.00
14	Үндсэн хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)		0.00

15	Биет бус хөрөнгө данснаас хассаны олз (гарз)	0.00	0.00
16	Хөрөнгө оруулалт борлуулснаас үүссэн олз (гарз)	0.00	0.00
17	Бусад ашиг (алдагдал)	0.00	0.00
17.1	Олз, гарзын дүн	0.00	0.00
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг(алдагдал)	(305,045,052.55)	-84,560,402.74
19	Орлогын татварын зардал	0.00	
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	(305,045,052.55)	-84,560,402.74
21	Зогсоосон үйл аж-ны татварын дараах ашиг(алдагдал)	0.00	
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	(305,042,052.55)	-84,560,402.74
23	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	0.00	
23.1	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдлийн зөрүү	0.00	0.00
23.2	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00
23.3	Бусад олз (гарз)	0.00	0.00
24	Орлогын нийт дүн	0.00	0.00
25	Нэгж хувьцаанд ногдох суурь ашиг (алдагдал)	0.00	0.00

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

№	Үзүүлэлт	Өмч	Хөр-н дахин үнэлгээний нэмэгдэл	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
01	2021 оны 12 сарын 31-ээр үлдэгдэл	5,414,573,985.00	0.00	0.00	(1,317,245,252.83)	4,097,328,732.17
02	НББ-н бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	0.00	0.00	0.00	75,476,861.44	75,476,861.44
03	Залруулсан үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
04	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	0.00	0.00	0.00	-305,045,052.55	-305,045,052.55
05	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
06	Өмчид гарсан өөрчлөлт	70,656,000.00	0.00	0.00	0.00	0.00
07	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

08	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
09	2022 оны 12 сарын 31-ээр үлдэгдэл	5,414,573,985.00	0.00	0.00	(1,697,767,166.82)	3,716,806,818.18
10	НББ-н бодлогын өөрчлөлтийн нөлөө, алдааны залруулга	0.00	0.00	0.00	31,824,450.78	31,824,450.78
11	Залруулсан үлдэгдэл	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
12	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	0.00	0.00	0.00	-84,560,402.74	-84,560,402.74
13	Бусад дэлгэрэнгүй орлого	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
14	Өмчид гарсан өөрчлөлт	11,900,000.00	0.00	0.00	0.00	11,900,000.00
15	Зарласан ногдол ашиг	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
16	Дахин үнэлгээний нэмэгдлийн хэрэгжсэн дүн	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
17	2023 оны 12 сарын 31-р үлдэгдэл	5,426,473,985.00	0.00	0.00	(1,750,503,118.78)	3,675,970,866.22

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
0	Мөнгөн хөрөнгийн дотоод гүйлгээ	0.00	0.00
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ	0.00	0.00
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	761,233,094.00	919,545,811.33
1.1.1	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	732,186,108.00	901,238,716.40
1.1.2	Эрхийн шимтгэл, хураамж, төлбөрийн орлого	0.00	0.00
1.1.3	Даатгалын нөхвөрөөс хүлээн авсан мөнгө	55,086.00	0.00
1.1.4	Буцаан авсан албан татвар	0.00	0.00
1.1.5	Татаас, санхүүжилтийн орлого	0.00	0.00
1.1.6	Бусад мөнгөн орлого	28,991,900.00	18,307,094.93
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	766,711,792.31	919,823,443.40
1.2.1	Ажиллагчдад төлсөн	250,208,509.56	337,474,824.76
1.2.2	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	89,000,000.00	112,984,932.98
1.2.3	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	143,344,402.50	105,330,983.02

1.2.4	Ашиглалтын зардалд төлсөн	93,237,616.54	100,609,854.33
1.2.5	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	121,267,577.50	186,058,247.58
1.2.6	Хүүний төлбөрт төлсөн	0.00	0.00
1.2.7	Татварын байгууллагад төлсөн	54,939,726.09	75,265,600.73
1.2.8	Даатгалын төлбөрт төлсөн	0.00	0.00
1.2.9	Бусад мөнгөн зарлага	14,713,960.02	2,099,000.00
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	(5,478,698.31)	(277632.07)
4	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	(5,478,698.31)	(277,632.07)
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	9,591,989.75	4,113,291.44
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	4,113,291.44	3,835,659.37

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй.

3.1 Төлбөрийн акт

Төсвөөс албан хаагчдад 2,197,065 төгрөгийн удаан жилийн нэмэгдэл, амралтын хоногийн цалинг илүү тооцож олгосон нь төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”, 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэсэн заалтуудыг зөрчсөнд төлбөрийн акт тогтоосон.

3.2 Албан шаардлага

Анхан шатны баримтгүй 9,631,500 төгрөгийн мөнгөн гүйлгээ хийсэн байна, Ажил гүйлгээ хийхдээ анхан шатны баримтын бүрдлийг хангаж ажиллах, зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх албан шаардлага өгсөн.

3.3 Зөвлөмж

Аудитаар зөвлөмж өгөөгүй

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

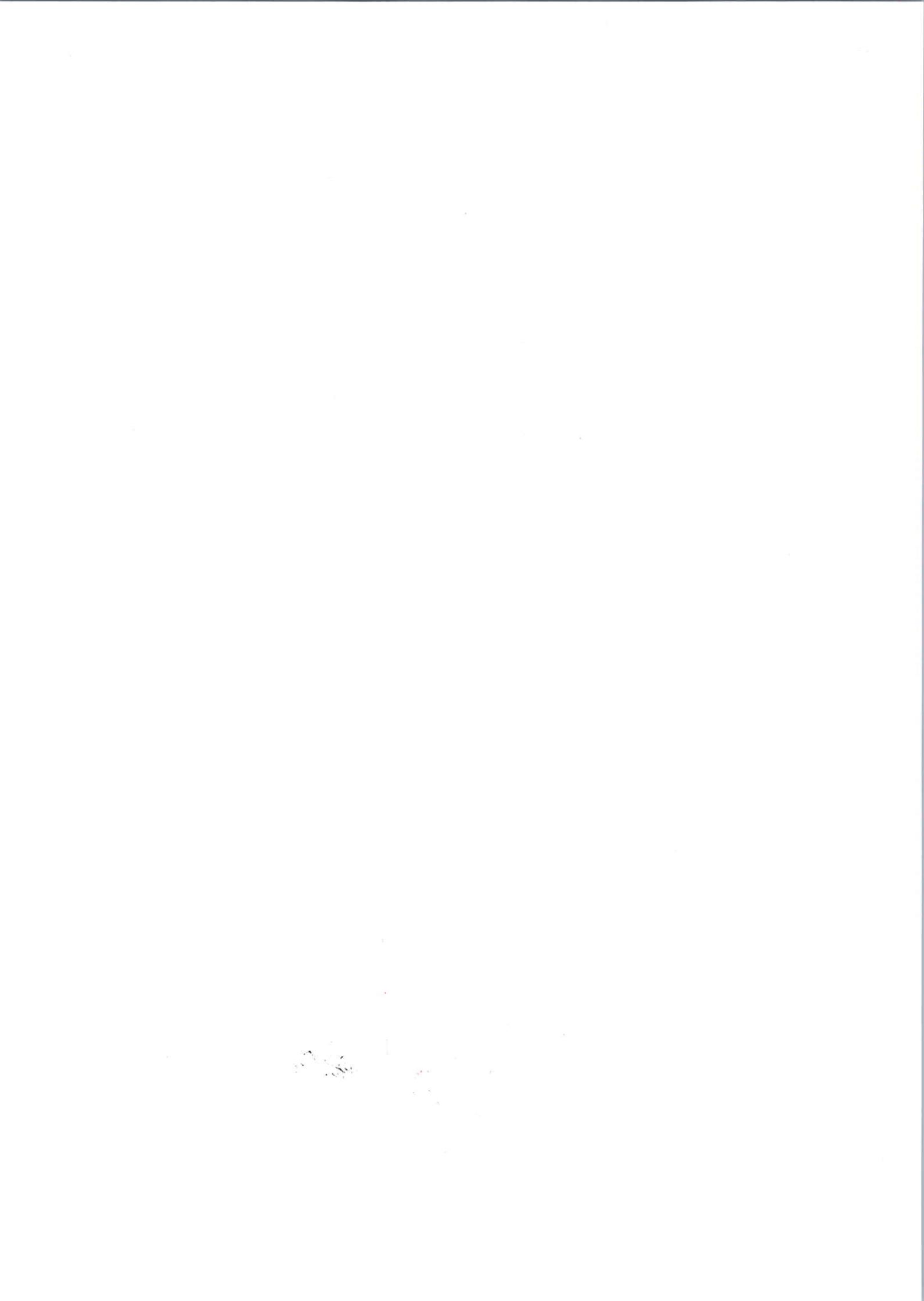
/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил	Үүнээс				
		Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж	Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	Хууль, хяналтын байгууллагад

											шилжүүлс эн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Албан хаагчдад 2,197,065 төгрөгийн удаан жилийн нэмэгдэл, амралтын хоногийн цалинг илүү тооцож олгосон	1	2,197.0	1	2,197.0								
Анхан шатны баримтгүй 9,631,500 төгрөгийн мөнгөн гүйлгээ хийсэн байна,	1	9,631.5			1	9,631.5						
Дүн												

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс						
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	
Дүн									

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЭЗ								
	НИЙТ	1	1			1			

БОЛОВСРУУЛСАН : АУДИТОР

Г.НАРМАНДАХ

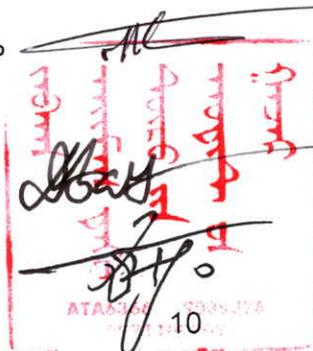
ХЯНАСАН:

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Д.БАТ-УНДРАА

АУДИТЫН МЕНЕЖЕР

Х.БОЛДБААТАР

10/10/10

11

12